

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๐๗
วันศุกร์ ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มีอำนาจ คือ

๑. นายมีชัย พุฒันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไชยรุ่งอรรถ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาต สุขคานานท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนรธิศ สิงหเสนี	ไมใช้กรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	ไมใช้กรรมการ
๖. นางกีระณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายอธิพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเรียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโภวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทรธร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมิรัตน์ ทักษิณพงศ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วิระ โรจนวัศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยะวงศ์ประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วานิชวัฒน์	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภัยพร เจริญพาณิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มีอำนาจ คือ

นายอัชพร จาเรจินดา (ลากการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

<p>ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p> <p>นายราห์ เหง่พุ่ม</p> <p>สำนักงานเลขาริการสภาพแทนราชภูมิ</p> <p>นายนาถ ดวงวิชัย</p>	<p>นักกฎหมายกฤษฎีกางาน</p> <p>ผู้บังคับบัญชากรุ่งงานประทานรัฐสภา</p>
--	--

ผู้อำนวยการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุวัตรา เชื้อรอด
๒. นางสาวจิตพร วิชัยวนพัฒน์
๓. นายณัฐร์ มโนกุลอนันต์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวจรายพร พงศาวสีกุล
๒. นายนgnันทน์ จันทร์โลหะ

นักกฎหมายกฤษฎีกางาน
นักกฎหมายกฤษฎีกางาน

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน

ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรครการเมือง

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๐๐ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. เลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐๑ วันจันทร์ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๓๐๖ วันพุธที่สุด ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตราประทับบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากที่ประชุมได้เคยมอบหมายให้คณะกรรมการทดลองคำนวณการจัดสรรเงินให้แก่พระคราเมืองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. .... ซึ่งเจ้าน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการคิดคำนวณต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ ขอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๗๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง ความว่า “เงินที่พระคราเมืองได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๗๖ (๑)” น่าจะเป็นถ้อยคำที่พิมพ์ผิด ซึ่งความในร่างมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ควรบัญญัติความว่า “เงินที่พระคราเมืองได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๗๕ (๑)” น่าจะเป็นถ้อยคำที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ในประเด็นดังกล่าวได้แจ้งคณะกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวแล้ว

จากนั้น นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพระคราเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งวิธีการคำนวณเงินที่จัดสรรให้แก่พระคราเมืองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคราเมือง พ.ศ. .... โดยมีรายละเอียดในการคำนวณตามร่างมาตรา ๗๕ และร่างมาตรา ๗๖ ดังนี้

๑. การคำนวณงบประมาณรายจ่ายตามร่างมาตรา ๗๕ จะเป็นการจัดสรรเงินให้พระคราเมือง ซึ่งจะใช้ข้อมูลในการคำนวณโดยมีรายการที่จะใช้ในการคำนวณอยู่ทั้งสิ้นเก้ารายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ เงินภาษีที่มีผู้บริจาคให้แก่พระคราเมือง ซึ่งทดลองคำนวณโดยใช้ฐานข้อมูลของปี ๒๕๕๔ ย้อนหลังไปถึงปี ๒๕๓๓ โดยใช้หลักเกณฑ์ว่า หากพระคราเมืองได้รับเงินที่ได้รับตามร่างมาตรา ๗๕ (๑) เมื่อกำรสறพากรได้รับเงินบริจาคให้แก่พระคราเมืองเป็นจำนวนเท่าใด ก็จะจัดสรรให้พระคราเมืองนั้นๆ เท่ากับจำนวนที่ได้รับบริจาค

รายการที่ ๒ เงินงบประมาณรายจ่ายตามร่างมาตรา ๗๕ (๒) และร่างมาตรา ๗๖ (๑) ซึ่งจะเป็นเงินงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรเพื่อการพัฒนาพระคราเมือง ตามข้อมูลของปี ๒๕๕๕ รัฐบาลสนับสนุนเงินให้ประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท โดยจัดสรรให้พระคราเมืองร้อยละเจ็ดสิบ คิดเป็นเงินจำนวนประมาณ ๑๔๐ ล้านบาท นอกจากนี้ เงินจำนวนประมาณ ๖๐ ล้านบาทจะส่งเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาพระคราเมือง

รายการที่ ๓ เงินค่าธรรมเนียมการรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยคิดจากฐานข้อมูลเมื่อปี ๒๕๕๕ คิดเป็นเงินที่คำนวณให้แก่พระคราเมือง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หน่วยงานละร้อยละ ๕๐ จากเงินค่าธรรมเนียมทั้งหมดจำนวนประมาณ ๑๙ ล้านบาท

รายการที่ ๔ เงินและดอกเบี้ยที่เรียกคืนจากผู้รับผิดในการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามร่างมาตรา ๗๕ (๔) โดยจัดสรรให้พระคราเมืองจำนวนร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินทั้งหมด

รายการที่ ๕ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่พระคราเมืองตามร่างมาตรา ๗๕ (๕) โดยจัดสรรให้พระคราเมืองร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินทั้งหมด

รายการที่ ๖ เงินหรือทรัพย์สินที่พระคราเมืองได้มาโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามร่างมาตรา ๗๖ (๓) ซึ่งเป็นโทษทางปกครอง โดยให้นำเงินหรือทรัพย์สินมอบให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รายการที่ ๗ เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองตามร่างมาตรา ๘๙ และร่างมาตรา ๑๑ โดยให้เงินดังกล่าวตกเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมด

รายการที่ ๘ ดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินฝากตามร่างมาตรา ๗๖ (๕) และ (๖) โดยจัดสรรให้แก่พรrocการเมืองร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเงินทั้งหมด และจัดสรรให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเงินทั้งหมด

รายการที่ ๙ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๗๖ (๖) โดยให้เงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมด

๒. เมื่อได้วางเงิงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดจากจำนวนรายการข้างต้นทั้งหมดแล้ว ก็จะนำเงินเฉพาะที่จะต้องจัดสรรให้แก่พรrocการเมืองไปเป็นเงินอุดหนุนให้แก่พรrocการเมืองตามร่างมาตรา ๗๗ ซึ่งมีวิธีการคิดคำนวณเงินตามร่างมาตรา ๗๕ (๒) และร่างมาตรา ๗๖ (๑) โดยจะมีเงินที่สนับสนุนให้แก่พรrocการเมืองทั้งสิ้นจำนวนประมาณ ๑๗๖ ล้านบาท โดยแบ่งเป็นเงินเพื่อสนับสนุนพรrocการเมืองร้อยละ ๕๐ คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ ๘๘ ล้านบาท นอกจากนี้จะเป็นเงินที่สนับสนุนให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งร้อยละ ๕๐ คิดเป็นเงินจำนวนประมาณ ๘๘ ล้านบาท เมื่อคิดคำนวณจากค่าบำรุงพรrocการเมืองที่แต่ละพรrocการเมืองได้รับ โดยใช้ฐานข้อมูลของปี ๒๕๕๕ แล้วเห็นว่า มีเพียงพรrocประชาธิปัตย์เพียงพรrocเดียวเท่านั้นที่ได้รับเงินสนับสนุนโดยคิดคำนวณจากการเงินค่าบำรุงพรrocการเมืองตามร่างมาตรา ๗๗ (๑) สำหรับในกรณีการคำนวณจากค่าเบ็ดเตล็ดที่พรrocการเมืองได้รับเนื่องมาจากการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการคำนวณเงินตามร่างมาตรา ๗๗ (๓) จะมีวงเงินสนับสนุนตามเงินค่าบำรุงพรrocการเมืองจำนวนประมาณ ๘๘ ล้านบาท และมีพรrocการเมืองได้รับการชำระค่าบำรุงรายปีจำนวนประมาณ ๑๒๔,๐๐๐ บาท ดังนั้น วงเงินคงเหลือที่จะสมทบทเข้าเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองจำนวนประมาณ ๘๘ ล้านบาท

สำหรับการคิดคำนวณจากการชำระค่าบำรุงพรrocการเมือง โดยคิดฐานขั้นต่ำของจำนวนสมาชิกห้าพันคน ซึ่งต้องชำระค่าบำรุงพรrocการเมืองคนละ ๑๐๐ บาท คิดเป็นเงินที่ทุกพรrocเรียกเก็บค่าบำรุงพรrocการเมืองพรrocละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ค่าบำรุงพรrocการเมืองที่ทุกพรrocการเมืองได้รับจะมีจำนวนประมาณ ๑๙ ล้านบาท

๓. เมื่อพิจารณาเบรียบเทียบกับการจัดสรรเงินให้แก่พรrocการเมือง โดยใช้งบประมาณรายจ่ายจริงที่ได้รับในปี ๒๕๕๕ นั้น การจัดสรรเงินให้แก่พรrocการเมืองมีการบัญญัติอยู่ด้วยกันสองมาตรา คือ มาตรา ๗๕ และมาตรา ๘๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมาตรา ๗๕ เป็นกรณีที่นำค่าเบ็ดเตล็ดที่พรrocการเมืองได้รับในการเลือกตั้งครั้งหลังสุดมาเป็นฐานข้อมูลในการคำนวณเป็นเงินที่พรrocการเมืองนั้นๆ จะได้รับ โดยให้พรrocการเมืองได้รับเงินจัดสรรคิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของจำนวนเงิงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ดังนั้น ข้อมูลเมื่อปี ๒๕๕๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรrocการเมืองได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นจำนวนเงินประมาณ ๑๗๔ ล้านบาท โดยมีรายจ่ายในกรณี ดังต่อไปนี้

๓.๑ การสนับสนุนพรrocการเมืองตามมาตรา ๗๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ร้อยละ ๖๐ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๐๔ ล้านบาท

๓.๒ การสนับสนุนพรrocการเมืองตามมาตรา ๘๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ร้อยละ ๑๔.๓๓ คิดเป็นเงินประมาณ ๒๔ ล้านบาท

๓.๓ งานการดำเนินการพัฒนาพรบคการเมือง ร้อยละ ๑๘.๙๔ คิดเป็นเงินประมาณ ๓๓ ล้านบาท

๓.๔ ทุนในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรบคการเมือง ซึ่งในประเด็นนี้ยังไม่ปรากฏค่าใช้จ่าย ในส่วนนี้

๓.๕ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมือง ร้อยละ ๐.๗๗ คิดเป็นเงินประมาณ ๑,๓๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๖ การบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมือง ร้อยละ ๖.๐๗ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๐ ล้านบาท

๓.๗ งบกลาง ร้อยละ ๐.๐๙ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับสนับสนุนจากรัฐบาลจำนวนประมาณ ๑๗๔ ราย จะมีจำนวนเงินเท่ากับค่าใช้จ่ายในข้อ ๓.๑ – ๓.๗

ประธานกรรมการกล่าวว่า การคำนวณโดยใช้ฐานข้อมูลของปี ๒๕๕๕ นั้น ไม่อาจนำมาใช้เป็นฐานในการคำนวณตามร่างมาตรา ๗๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. .... ได้ เนื่องจากตามกฎหมายเดิมไม่ได้มีการบังคับให้สมาชิกพระบรมราชโองการเมืองต้องเสียค่าบำรุง พระบรมราชโองการเมืองแต่อย่างใด ดังนั้น ในการตั้งสมมติฐานในการคำนวณจะต้องคำนวณจากจำนวนเงินค่าบำรุง พระบรมราชโองการเมืองของจำนวนสมาชิกที่แต่ละพระบรมราชโองการเมืองต้องชำระเป็นฐานข้อมูลในการคำนวณเงินที่จัดสรรให้พระบรมราชโองการเมืองตามร่างมาตรา ๗๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. .... จึงจะเป็นการตั้งสมมติฐานในการคิดคำนวณที่ถูกต้อง

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า วิธีการคำนวณเงินที่จัดสรรให้แก่พระบรมราชโองการเมืองตามที่เสนอต่อที่ประชุม ข้างต้นนี้ เป็นการคำนวณโดยใช้วิธีการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. .... บัญญัติไว้ โดยใช้ฐานข้อมูลงบประมาณรายจ่ายของปี ๒๕๕๕ มาเป็นฐานในการคิดคำนวณเท่านั้น

นายอมร วนิชวัฒน์ กรรมการ สอบถามว่า วงเงินงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในโครงการหลักสูตรพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวงเงินค่าใช้จ่ายจำนวนเท่าใด

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า วงเงินงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในโครงการหลักสูตรพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) เมื่อปี ๒๕๕๕ ประมาณ สิบล้านบาท

ประธานกรรมการสอบถามว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดสรรเงินกองทุน เพื่อการพัฒนาพรบคการเมืองให้พระบรมราชโองการเมืองอย่างไร

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ในการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมืองแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ

(๑) การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่พระบรมราชโองการเมืองตามร่างมาตรา ๗๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. ....

(๒) การดำเนินการพัฒนาพรบคการเมือง และการบริหารกองทุนตามร่างมาตรา ๗๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. ....

ทั้งนี้ หากพิจารณาตารางสรุปการคำนวณวงเงินงบประมาณรายจ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรบคการเมืองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ตามร่างมาตรา ๗๕ และร่างมาตรา ๗๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. ....) จะเห็นว่าหากวงเงินสำหรับการใช้จ่ายของงบประมาณปี ๒๕๕๕ เท่ากับ ๒๕๐,๑๐๔,๒๘๔ บาท วงเงินสำหรับการใช้จ่ายใน (๑) จะเท่ากับร้อยละ ๗๐.๔๙ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๗๖,๕๔๕,๓๘๗ บาท ส่วนวงเงินสำหรับการใช้จ่ายใน (๒) จะเท่ากับร้อยละ ๒๙.๔๑ คิดเป็นเงินประมาณ ๗๓,๕๕๙,๘๘๗ บาท ซึ่งการจัดสรรเงินเป็นไปตามร่างมาตรา ๗๗ (๑) และ (๓) ที่บัญญัติว่า “(๑) จัดสรรร้อยละห้าสิบของวงเงินจัดสรรนอกจาก (๑) ให้จัดสรรให้ตามจำนวนเงินค่าบำรุงพระบรมราชโองการเมืองที่พระบรมราชโองการเมืองได้รับโดยแต่ละพระบรมราชโองการเมืองให้ได้รับตามอัตราร้อยละห้าสิบของวงเงินค่าบำรุงพระบรมราชโองการเมืองที่ทุกพระบรมราชโองการเมืองได้รับรวมกันในปีที่ผ่านมาต่อจำนวนเงินค่าบำรุงที่พระบรมราชโองการเมืองนั้นๆ ได้รับมาในปีที่ผ่านมา แต่เงินที่จัดสรรให้ต้องไม่เกินเงินค่าบำรุงพระบรมราชโองการเมืองที่พระบรมราชโองการเมืองนั้นได้รับจากสมาชิกในปีที่ผ่านมา” และ “(๓) ร้อยละห้าสิบของวงเงินจัดสรรนอกจาก (๑) ให้จัดสรรให้ตามคะแนนเสียงที่พระบรมราชโองการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งทั่วไปสำหรับปีถัดจากปีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป โดยแต่ละพระบรมราชโองการเมืองให้ได้รับตามอัตราร้อยละห้าสิบของคะแนนเสียงที่ทุกพระบรมราชโองการเมืองได้รับรวมกันต่อคะแนนเสียงที่พระบรมราชโองการเมืองนั้นได้รับ สำหรับปีอื่นให้จัดสรรให้พระบรมราชโองการเมืองตามสัดส่วนที่พระบรมราชโองการเมืองทุกพระบรมราชโองการได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๖๒ ตามอัตราร้อยละห้าสิบของจำนวนหนี้ที่พระบรมราชโองการเมืองนั้นได้รับ”

เมื่อพิจารณาตารางข้อมูลทดลองคำนวณเงินสนับสนุนพระบรมราชโองการประจำปี ๒๕๕๕ ตามร่างมาตรา ๗๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการเมือง พ.ศ. .... จะมีพระบรมราชโองการที่ได้รับเงินค่าบำรุงพระบรมราชโองการตามร่างมาตรา ๗๗ (๑) เป็นจำนวนเงิน ๑๒๔,๙๐๐ บาท โดยการทดลองคำนวณเงินนี้อยู่บนพื้นฐานว่าทุกพระบรมราชโองการเมืองมีสมาชิกเท่ากันที่ห้าพันคน

ประธานกรรมการกล่าวว่า สมมุติฐานที่นำมาทดลองคำนวณเงินอาจจะไม่ถูกต้อง ควรต้องคำนวณจากจำนวนสมาชิกพระบรมราชโองการเมืองที่มีอยู่แล้วในแต่ละพระบรมราชโองการจึงจะได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง และจากการทดลองคำนวณดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นอย่างไร

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพระบรมราชโองการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า จากการทดลองคำนวณเงินพบว่าพระบรมราชโองการที่ได้รับเงินสนับสนุนจะมีจำนวนมากขึ้น แต่ยอดเงินที่แต่ละพระบรมราชโองการเมืองได้รับจะลดน้อยลง และพระบรมราชโองการที่จะได้รับเงินสนับสนุนนั้นต้องมีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการ พ.ศ. .... จะมีการแบ่งเงินสนับสนุนออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือ ทุกพระบรมราชโองการที่มีการเก็บค่าบำรุงพระบรมราชโองการจะได้รับเงินสนับสนุนจากกรุงเทพฯตามสัดส่วนของเงินค่าบำรุงพระบรมราชโองการ และส่วนที่สอง คือ พระบรมราชโองการที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่ ก็จะได้รับเงินสนับสนุนตามจำนวนคะแนนเสียงที่ประชาชนเลือก ดังนั้น พระบรมราชโองการที่ไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจะไม่ได้เงินสนับสนุนในส่วนนี้ การให้เงินสนับสนุนจึงจะมีความเป็นธรรมมากขึ้น เพราะพระบรมราชโองการที่ไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะได้รับเงินสนับสนุนน้อยลงซึ่งแตกต่างจากกฎหมายเดิม

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระบรมราชโองการ พ.ศ. .... จะทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง พระบรมราชโองการที่มีขนาดเล็กและมีสมาชิกจำนวนไม่มากจะหายไปหรือไม่ และหากพระบรมราชโองการขนาดเล็กไม่ต้องการได้รับเงิน

สนับสนุนเพื่อการดำเนินการให้ได้มาซึ่งเงินสนับสนุนนั้นมีขั้นตอนที่ยากแก่การปฏิบัติ จะสามารถทำได้หรือไม่ และประเด็นที่สอง จากการทดลองคำนวณเงินพบร่วมกับมูลค่าเงินคงเหลือซึ่งจะไปอยู่ที่กองทุนในกรณีนี้จะเปิดให้แต่ละพรรคการเมืองเสนอโครงการเพื่อนำเงินดังกล่าวออกมายังตามร่างมาตรฐาน ๒๓ หรือไม่ หรือจะปล่อยให้เงินดังกล่าวอยู่ในกองทุนต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ใน การแก้ไขปัญหาเงินคงเหลืออาจแก้ไขได้สองวิธี วิธีที่หนึ่ง คือเพิ่มบทบัญญัติไว้ ในปีก่อนปีที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปอัตราส่วนที่จะให้นำเงินไปจัดสรรให้เพิ่มได้ โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรฐาน ๗๕ เป็นดังนี้ “(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายตามมาตรฐาน ๗๑ (๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแต่ไม่เกินร้อยละ สี่สิบเก้าสิบของปีที่มีการเลือกตั้ง” หรือวิธีที่สอง โดยเพิ่มบทบัญญัติไว้ในกรณีที่มีเงินคงเหลือในกองทุน สามารถนำเงินกองทุนมาจัดสรรเพิ่มให้พรรคการเมืองได้ โดยใช้วิธีการคำนวณตามมาตรฐาน ๗๗ เสนอแก้ไขร่างมาตรฐาน ๗๕ (๒) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... เป็นดังนี้ “(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายตามมาตรฐาน ๗๑ (๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแต่ไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบ รวมกับเงินที่จัดสรรเพิ่มเติมจากกองทุนที่เหลือจ่ายในปีที่มีการเลือกตั้ง”

นายธนาวัฒน์ สังฆ์ทอง เลขาธนุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือเงินกองทุนตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ต้องนำไปใช้จ่ายในเรื่องอื่น เช่น การสืบสวนสอบสวนคดีเลือกตั้ง การถูและจัดการการเลือกตั้งด้วย ดังนั้น อาจทำให้มีรู้ยอดเงินคงเหลือของกองทุนที่จะนำมาจัดสรรเพิ่มเติมให้พรรคการเมืองได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจัดสรรเพิ่มเติมให้เฉพาะปีที่มีการเลือกตั้ง และในการจัดสรรให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองเป็นผู้จัดสรร เพราะคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองจะต้องรู้ว่าตนต้องใช้เงินกองทุนเพื่อการใดเป็นจำนวนเท่าใด

นายภัทร์ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ที่ให้เงินสนับสนุนตามจำนวนสมาชิกพรรค จะทำให้พรรคการเมืองกระทำการทุจริตโดยไปหลอกให้คนมาเป็นสมาชิกพรรคหรือไม่ และควรมีบทลงโทษต่อกรณีดังกล่าวหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องดังกล่าวไม่ควรนำมาบัญญัติเพิ่มเติมในกฎหมาย แต่ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการใช้เงินกองทุนว่าเป็นไปตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า เพื่อให้การใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองเป็นไปโดยถูกต้อง สมเหตุผล เห็นว่าควรมีการกำหนดเงินทุนค่าใช้จ่ายขั้นสูงไว้ว่าการดำเนินการเรื่องได้ครมีเงินทุนค่าใช้จ่ายเท่าใดเพื่อไม่ให้เกิดการใช้จ่ายเกินกว่าที่จำเป็น

นายประพันธ์ นัยโภวิท กรรมการ กล่าวว่า มีข้อเสนอแนะว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... มาตรา ๗๕ (๑) ที่บัญญัติว่า “(๑) เงินที่ได้รับจากกรมสรรพากร ตามมาตรฐาน ๖๓” เป็นเงินเฉพาะที่ต้องให้พรรคการเมืองตามร่างมาตรฐาน ๖๓ อยู่แล้ว จึงไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรฐาน ๗๕ อีก

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรณีตามมาตรา ๗๕ (๑) มีหลักเกณฑ์วิธีการตาม

ร่างมาตรา ๖๓ อยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความช้ำซ้อน และไม่ต้องรอการอนุมัติจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันสืบปีงบประมาณตามร่างมาตรา ๗๕ จึงเสนอตัดความในร่างมาตรา ๗๕ (๑) ออก

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๗๕ ไม่ใช่เรื่องพระราชกรณียกิจของนายกฯ ต้องมีการจัดการการเลือกตั้ง แต่เป็นเรื่องหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องกำหนด ความในร่างมาตรา ๖๓ กับร่างมาตรา ๗๕ จึงไม่ใช่เรื่องเดียวกัน

นายกิตติพล พยัคฆ์เดชาพัน ผู้อำนวยการฝ่ายกองทุนเพื่อการพัฒนาพระคริมเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๗๙ (๔) ในกรณีที่ต้องมีการจัดการการเลือกตั้งใหม่อันเป็นผลจากการกระทำของสมาชิกของพระคริมเมืองได้ เมื่อได้ wang เงินที่จะต้องได้รับจากการจัดสรรให้พระคริมเมืองนั้นตาม (๑) และ (๒)" ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น "(๔) ในกรณีที่ต้องมีการจัดการเลือกตั้งใหม่อันเป็นผลจากการกระทำของสมาชิกของพระคริมเมืองได้ เมื่อได้ wang เงินที่จะต้องได้รับจากการจัดสรรให้พระคริมเมืองนั้นตาม (๑) (๒) และ (๓)" หรือไม่ เนื่องจาก (๑) เป็นเรื่องเงินจัดสรรให้พระคริมเมืองตามที่ผู้เสียภาษีได้ระบุไว้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริมเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า จะนำความเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เสนอแก้ไขร่างมาตรา ๗๙ (๔) ไปขอแก้ไขเพิ่มเติมในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการอิทธิพลมั่นคงต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีที่ต้องมีการจัดการการเลือกตั้งใหม่อันเป็นผลจากการกระทำของสมาชิกของพระคริมเมืองตามร่างมาตรา ๗๙ (๔) ควรต้องเพิ่ม (๑) ที่บัญญัติว่า "(๑) เงินจัดสรรตาม มาตรา ๗๕ (๑) ให้จัดสรรให้พระคริมเมืองตามที่ผู้เสียภาษีได้ระบุไว้" ไว้ด้วย ความที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ "(๔) ในกรณีที่ต้องมีการจัดการการเลือกตั้งใหม่อันเป็นผลจากการกระทำของสมาชิกของพระคริมเมืองได้ เมื่อได้ wang เงินที่จะต้องได้รับจากการจัดสรรให้พระคริมเมืองนั้นตาม (๑) และ (๒) และ (๓)"

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่หลักการเป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

“ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยไม่มีการแก้ไข

เหตุผล

“โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาลักษณะ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... กล่าวว่า
เหตุผล ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....
ที่ปรับตามมติของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันจันทร์ ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ความว่า “โดยที่
มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพัฒนา
ตำแหน่งของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมาตรา ๒๘ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจจารุสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด
สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อหน่วยงานของรัฐ
หรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ บทบัญญัติเกี่ยวกับการ
สรรหาต้องกำหนดให้ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วย จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” มีความชัดเจน และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการในองค์กรอิสระอื่น จึงเสนอให้คงความดังกล่าวไว้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยข้ามกฎหมาย
กำหนดให้มีคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการพัฒนาของคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ เพื่อให้มีมาตรฐานทางวิชาชีพสูงต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
และซึ่งสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารและเขียนได้ ให้มีหน้าที่และอำนาจซึ่งกำหนดให้
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”
เนื่องจากเป็นเรื่องเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติรายละเอียด
เรื่องวิธีการสรรหา หรือหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล เป็นดังนี้

“โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยข้ามกฎหมายกำหนดให้มีคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การ
สรรหา และการพัฒนาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้มีมาตรฐานทางวิชาชีพสูงต้องมีคุณสมบัติ
และซึ่งสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารและเขียนได้ ให้มีหน้าที่และอำนาจซึ่งกำหนดให้
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยไม่มีการแก้ไข

คำปรางค์

“โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรื่องการจำกัดสิทธิ หรือไม่ ถ้ามีการจำกัดสิทธิจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมคำปรางค์โดยเพิ่มเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิด้วย

นางสาวจรวิพร พงศาวสิกุล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งแจ้งว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรื่องการจำกัดสิทธิในการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าไปในสถานที่ของผู้อื่นเพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน และมีอำนาจในการเรียกให้บุคคลมาแสดงถ้อยคำหรือให้ความคิดเห็น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติออกน้ำเสียงคำปรางค์

มาตรา ๑

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ....”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

นายเฝ้าพันธุ์ นวลส่ง ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มีข้อสังเกตว่า หากบัญญัติให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป อาจส่งผลกระทบต่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการต่างๆ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงเสนอให้มีระยะเวลาเพื่อดำเนินการก่อนการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เช่น หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาแก้ไขบันทึก เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า กฎหมายต้องประกาศใช้ก่อน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงจะสามารถดำเนินการอื่นได้ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๐/๒๕๕๙ เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เนพะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

“เลขอิจิการ” หมายความว่า เลขอิจิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขอิจิการ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นายผู้อำนวยการ นวลดส่ง ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ควรเพิ่มนิยามของคำว่า “อนุกรรมการ” ไว้ในร่างมาตรา ๔ หรือไม่ เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติเรื่องอำนาจของอนุกรรมการไว้ด้วย

๒. ความว่า “หนังสือสัญญาระหว่างประเทศไทยและประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” ในนิยามคำว่า “สิทธิมนุษยชน” มีความหมายครอบคลุมถึงสนธิสัญญาหรือไม่ และครอบคลุมถึงหนังสือสัญญาประเภทใดบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “หนังสือสัญญาระหว่างประเทศ” หมายความรวมถึงหนังสือสัญญาทุกประเภทที่ประเทศไทยลงนามร่วมเป็นภาคี

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธนุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า มาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ใช้คำว่า “หนังสือสัญญา” ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับคำว่า “หนังสือสัญญา” ให้หมายความรวมถึงเอกสารที่มีผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามกับประเทศอื่นหรือองค์กรระหว่างประเทศ

นายสุพจน์ ไชยมุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ความว่า “และมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” หมายความรวมถึงหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้แต่ยังไม่ได้ผ่านการขั้นตอนการให้สัตยาบันหรือรับรองหนังสือสัญญานั้นหรือไม่ และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “หนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี~~และ~~^{หรือ}มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “หนังสือสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม” หมายความว่า เพื่อให้หมายความถึงหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามเท่านั้น และสอบถามว่า “นิยามของคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” มีที่มาอย่างไร

นางสาวจรายพร พงศ์ศักดิ์ อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า นิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” นำมาจากความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่ต้องการป้องกันไม่ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถแต่งตั้งบุคคลทั่วไปเข้ามาเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

“มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การได้กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใด ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระบุยบ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระบุยบ หรือคำสั่งนั้น ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวาระหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระบุยบ หรือคำสั่งได้มีการทำหนังสัมภาระสำหรับการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจรายพร พงศาวสีกุล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๕ มีเนื้อหาเข่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ....

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ ใน การปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร เลขาธุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า

๑. -span> สถาบันติดบัญญัติแห่งชาติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดให้ร่างมาตรา ๖ มีเนื้อหาเข่นเดียวกับมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

๒. ประชาชนมีความเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดให้มีองค์กรกึ่งตุลาการเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการแสวงหาข้อเท็จจริง ตรวจสอบ และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

นางสาวจรายพร พงศาวสีกุล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖ มีเนื้อหาเข่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ....

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๖ มีเนื้อหาเข่นเดียวกับมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ แล้ว

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... บันทึกในตารางสรุปความคิดเห็นว่า ร่างมาตรา ๖ เป็นไปตามข้อเสนอแนะของสถาบันติดบัญญัติแห่งชาติ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๗ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างชื่อหมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

(๑) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษา มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๔) มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเป็นที่ประจักษ์ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับถึงวันสมัครหรือวันที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหา แล้วแต่กรณี”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งเจกว่า

๓. สภาขึ้บเคื่อนการปฏิรูปประเทศไทยความเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดคำนิยามและขอบเขตคำว่า “เป็นกลางทางการเมือง” ให้ชัดเจน

๔. สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีความเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดให้ร่างมาตรา ๔ มีเนื้อหา เช่นเดียวกับมาตรา ๒๔๖ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

๕. ประชาชนมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านสิทธิมนุษยชน

๒) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากการปฏิบัติงานจะเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและพันธกรณีระหว่างประเทศ

๓) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีสัดส่วนจากบุคคลที่มาจากองค์กรภาคประชาชน หรือภาคประชาสังคม และต้องเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับจากสังคม

๔) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีสัดส่วนชายและหญิงอย่างเท่าเทียมกัน

๕) คุณสมบัติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรเป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

นางจุรี วิจิตรวิทยา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าจะต้องคำนึงถึงการมีสัดส่วนชายและหญิงที่เท่าเทียมกันด้วย

นางสาวจรายพร พงศาวสกุล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า มาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในขั้นตอนการสรุหานั้น อาจกำหนดให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาโดยคำนึงถึงการมีสัดส่วนชายและหญิงอย่างเท่าเทียมกัน

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ความใน (๕) อาจทำให้ได้บุคคลที่ไม่มีความเหมาะสมเข้ามาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- ความใน (๕) กำหนดคุณสมบัติว่าเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตร่องไทยเป็นที่ประจักษ์เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีนั้น อาจเป็นระยะเวลาที่น้อยเกินไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๕) กำหนดไว้เพื่อให้มีบุคคลความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตร่องไทย เข้ามาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หากกำหนดคุณสมบัติตามความใน (๕) ว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตร่องไทยเป็นที่ประจักษ์เป็นระยะเวลาเวลานานเกินไป อาจทำให้ไม่สามารถสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตาม (๕) ได้

นายเพาพันธุ์ นวลส่ง ผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... มีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ความมีการบัญญัติเพื่อป้องกันมิให้มีสัดส่วนของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปประจำทุกตัวอยู่ เฉพาะผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว จึงเสนอให้บัญญัติความในตอนท้ายของร่างมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน โดยครอบคลุมด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้”

๒. ควรบัญญัติคุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ในร่างมาตรา ๘ โดยให้มีบุคคลซึ่งมีความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศซึ่งสามารถโต้ตอบในเวทีระหว่างประเทศอย่างน้อยหนึ่งคน

๓. ควรกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมโดยให้มีนักพูดหรือนักเขียนเกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชน อันมีลักษณะเป็นการทำางานด้านสาระน่าสนใจเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายถึงบุคคลที่ไม่เป็นอาจารย์สอนหรือนักวิจัย เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้โดยอาจบัญญัติเพิ่มความใน (๒)

๔. ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๘ (๓) ความว่า “มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ” ซึ่งแปลความได้ว่า จะต้องเป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมายทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ จึงควรบัญญัติคำว่า “หรือ” แทน คำว่า “และ” ส่วนคุณสมบัติตาม (๓) ควรกำหนดเพิ่มเติมว่าเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากลด้วย

๕. ความที่บัญญัติในตอนท้ายของร่างมาตรา ๘ (๒) ความว่า “ติดต่อกันเป็นเวลาสิบปี” อาจทำให้ผู้ที่ไม่ได้ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกันเป็นเวลาสิบปี แต่เมื่อร่วมระยะเวลาที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนเข้าด้วยกันแล้วมีระยะเวลาครบสิบปี ไม่สามารถสมัครเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เนื่องจากไม่ได้ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกัน ดังนั้น จึงควรตัดคำว่า “ติดต่อกัน” ใน (๒) ออก

๖. ควรแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๕) เป็นดังนี้ “(๕) มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของไทยเช่นที่ชี้ชี้ชี้ที่จะยังประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นที่ประจักษ์ มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี”

๗. ผู้ที่มีประสบการณ์หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๘ นั้น บุคคลดังกล่าวต้องเคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคประชาชนด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดคุณสมบัติว่าต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคประชาชนแล้ว จะต้องกำหนดเพิ่มเติมว่ามีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาครัฐด้วย ซึ่งจะทำให้การสรรหากระทำได้ยากขึ้น

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า อนุกรรมการบางคนมีความเห็นว่า บุคคลที่มาจากภาครัฐอาจไม่ได้เข้าไปทำงานหรือแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง และอาจมีมุ่งมองการทำงานแตกต่างไปจากผู้ที่เคยทำงานหรือแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรคหนึ่งได้กำหนดความว่า “อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน” เพื่อให้มีบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความใน (๑) ถึง (๕) เข้ามาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ ส่วนความใน (๑) ที่กำหนดความว่า “ติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี” นั้น หากตัดคำว่า “ติดต่อกัน” ออก

จะทำให้การตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลที่มีประสบการณ์ตามความใน (๑) กระทำได้ยาก ส่วนความใน (๕) มีเนื้อหาที่เหมาะสมแล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ร่างมาตรา ๔ กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีจำนวนเจ็ดคนแต่ให้มีคุณสมบัติตาม (๑) ถึง (๕) ซึ่งอาจทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบุคคลที่มีคุณสมบัติตาม (๕) จำนวนสามคนก็ได้

- คุณสมบัติตามความใน (๒) และ (๓) มีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน และอาจทำให้ได้บุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านกฎหมายเข้ามาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในจำนวนที่มากกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านอื่น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่งเป็นดังนี้ “อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และในแต่ละด้านจะมีเกินสองคนไม่ได้” ที่ผ่านมาการสรุหาราบรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นอาจมีการตีความในเรื่องคุณสมบัติการมีประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่คล้ายเคลื่อนส่งผลให้มีบุคคล เช่น ผู้พิพากษา เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ขี้แจงว่า ที่ผ่านมาการสรุหาราบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ตามประกาศของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้ารับการสรรหาจะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเท่านั้น จึงทำให้บุคคลที่เป็นผู้พิพากษาหรือพนักงานอัยการเข้ามาเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรกำหนดให้ร่างมาตรา ๔ มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้ที่มีคุณสมบัติในแต่ละอนุมาตรารายของร่างมาตรา ๔ จะต้องมีประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วย

- อาจกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมว่า เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะทำให้ได้บุคคลที่มีประสบการณ์ และมีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... กล่าวว่า ความใน (๓) ความว่า “ด้านกฎหมายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ” อาจทำให้การสรุหาราบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความใน (๓) กระทำได้ยากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีความรู้ด้านกฎหมายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมีจำนวนน้อย

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการชีวิৎชีวุฒิดำเนินการศึกษาค้นคว้าและจัดทำร่างรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน โดยคณะกรรมการนี้จะทำหน้าที่ชี้แจงในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ อีกทั้งในเวทีการประชุมระหว่างประเทศจะมีล่ามที่ทำหน้าที่แปลภาษาให้กับผู้เข้าร่วมประชุม หากกำหนดคุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าจะต้องพูดหรือใช้ภาษาต่างประเทศได้แล้ว อาจทำให้เกิดข้อจำกัดในการสรุหาราและอาจไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ควรกำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างน้อยหนึ่งคนมีคุณสมบัติในการพูดหรือใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถเจรจาหรือชี้แจงบนเวทีการประชุมระหว่างประเทศเองได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมใน (๒) และ (๓) ว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ หรือในขั้นตอนการสรรหาอาจกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาบุคคลที่มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศก่อนบุคคลอื่น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดคุณสมบัติในเรื่องการพูดภาษาต่างประเทศแล้ว อาจทำให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่พูดภาษาต่างประเทศได้มีหน้าที่ในการไปชี้แจงในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ จึงควรกำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความรู้หรือมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง แต่ไม่สามารถพูดภาษาต่างประเทศสามารถไปร่วมประชุมชี้แจงในเวทีระหว่างประเทศได้ด้วย

- ควรกำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างน้อยหนึ่งคนมีคุณสมบัติในการพูดภาษาต่างประเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ชี้แจงในเวทีการประชุมระหว่างประเทศเองได้ทันที และเหตุผลที่ประเทศไทยถูกลดระดับในเรื่องสิทธิมนุษยชนนั้นส่วนหนึ่งเกิดจากองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ยังขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเข้ามา เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในเวทีการประชุมระหว่างประเทศจะมีล่ามทำหน้าแปลภาษาให้กับผู้เข้าร่วมประชุมด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เหตุผลที่ประเทศไทยถูกลดระดับในเรื่องสิทธิมนุษยชนอาจไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการทำงานชี้แจงองค์กรระหว่างประเทศหรือการพูดภาษาต่างประเทศ แต่อาจเกิดจากการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในขณะนั้น

- ผู้แทนของประเทศไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเนื่องจากในเวทีการประชุมระหว่างประเทศจะต้องมีการโน้มน้าวให้ผู้แทนประเทศอื่นเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของประเทศไทย

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ชี้แจง กรณีที่ประเทศไทยถูกลดระดับในเรื่องสิทธิมนุษยชนมาจากหลายสาเหตุ แต่เหตุผลหลักที่ทำให้ประเทศไทยถูกลดระดับนั้นเกิดจากองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่ไม่มีลักษณะเปิดกว้างและหลากหลายส่งผลให้ผู้ที่เข้ามาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง ส่วนการใช้ภาษาต่างประเทศไม่ดีเท่าที่ควรก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยถูกลดระดับด้วยเช่นกัน จึงควรกำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างน้อยหนึ่งคนมีคุณสมบัติในเรื่องการพูดหรือการใช้ภาษาต่างประเทศ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำเรื่องความสามารถในการพูดหรือการใช้ภาษาต่างประเทศไปกำหนดไว้ในขั้นตอนการสรรหาเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สามารถพูดหรือใช้ภาษาต่างประเทศก่อนบุคคลอื่น ทั้งนี้ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความเชี่ยวชาญทางทักษะเช่นนี้ แสงชัยชุมารั้

และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน”

นอกจากนี้ เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “กรรมการตามวาระหนึ่งแต่ละด้านจะมีเกิน ส่องคนไม่ได้”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... แตกต่างไปจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่นๆ จึงควรกำหนดเนื้อหาที่แตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอื่น และเสนอให้กำหนดคุณสมบัติใน (๑) โดยลดระยะเวลาจากสิบปีเป็นห้าปี และกำหนดให้ผู้ที่มีคุณสมบัติตาม (๑) (๒) และ (๓) จะต้องมีความรู้ความสามารถในการพูดหรือใช้ภาษาต่างประเทศด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศมีข้อคิดเห็นว่ากระบวนการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทยขาดความหลากหลาย โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่สามารถประกันความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนสังคม และยังไม่มีบรรทัดฐานชัดเจนในการประเมินคุณสมบัติของผู้สมัครที่เหมาะสม ทั้งนี้ หากผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีบุคคลใดมีความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศอาจต้องมีกระบวนการสรรหาใหม่ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรบัญญัติให้คณะกรรมการสรรหามีดุลพินิจเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติคุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าต้องมีความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศ หรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า คณะกรรมการสรรหามีดุลพินิจในการสรรหาผู้สมัครเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามบทบัญญัติในร่างมาตรา ๘ (๒) และ (๓) ได้อยู่แล้ว ทั้งนี้ ร่างมาตรา ๑๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้บัญญัติให้คณะกรรมการสรรหาสรรหาบุคคลดำเนินการต่อไปเป็นกรรมการการเลือกตั้งโดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการการเลือกตั้งไม่ได้มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรระหว่างประเทศ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยต่อองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ซึ่งองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีข้อคิดเห็นว่าการสรรหารกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทยควรมีองค์ประกอบของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีความหลากหลาย

นายสุพจน์ ไชยมุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่ต้องประสานงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศจำนวนมาก และองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีข้อกังวลในสถานะขององค์กรด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ดังนั้น ควรกำหนดคุณสมบัติและที่มาของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความรู้ความสามารถในการพูดและฟังภาษาต่างประเทศด้วย เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการปฏิบัติหน้าที่ภายในประเทศไทย และในการดำเนินงานระหว่างประเทศ เช่น เคยเป็นบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้ผู้สมัครเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีความรู้ความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ควรกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา เพื่อมิให้เป็นการบังคับให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาลักษณะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... กล่าวว่า คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามความในร่างมาตรา ๔ (๑) ควรแก้ไขเป็นความว่า “มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี”

นายปกรณ์ นิตประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีภาระการดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๔ (๑) กรรมการในองค์กรอิสระควรมีประสบการณ์ในการทำงานด้านนั้น ๆ มากกว่าระยะเวลาในการดำเนินการตามที่ระบุไว้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔ (๑) ความว่า “มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี” ควรกำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามความใน (๑) มีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนได้ เนื่องจากเป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในด้านสิทธิมนุษยชนโดยตรง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากระบุให้ชัดเจนว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ให้มีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนอาจเกิดปัญหาในการนับที่ไม่สามารถสรุบที่มีคุณสมบัติดังกล่าวได้ครบตามจำนวนที่กำหนด สำหรับคุณสมบัติตามความในร่างมาตรา ๔ (๒) ควรแก้ไขเป็นดังนี้ “มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอน ค้นคว้า หรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี” เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง

- มีกรรมการสอนถามว่า คุณสมบัติตามความในร่างมาตรา ๔ (๒) ที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำเป็นต้องเป็นการสอนหรือมีผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คุณสมบัติที่ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนหรือทำงานวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษามาไม่ได้ระบุให้ต้องเป็นการสอนหรือมีผลงานวิจัยอันเป็นที่ประจักษ์แต่ความในร่างมาตรา ๔ กำหนดให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

นายอรรถสิทธิ์ กัมมล ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ได้บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔ (๔) แล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้ “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีศักดิ์เป็นกลางทางการเมือง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ในด้านดังต่อไปนี้ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔ (๑) ที่กำหนดคุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี อาจเป็นระยะเวลาที่นานเกินไปและการกำหนดให้ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาถึงสิบปีอาจเป็นการจำกัดสิทธิผู้สมัครในการเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำนวนมาก

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... กล่าวว่า การกำหนดคุณสมบัติให้ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีไม่ใช่ระยะเวลาที่นานเกินไป แต่ปัญหาที่ควรพิจารณาคือ จำเป็นต้องต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบปีหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๔ (๑) เป็นดังนี้ “มีประสบการณ์ในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนติดต่อ~~นี้~~เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี”

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... สอบถามว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำเป็นต้องมีความเป็นกลางทางการเมืองด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คุณสมบัติของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมืองเป็นคุณสมบัติที่บัญญัติไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ทั้งนี้ อาจมีความจำเป็นต้องมีการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติใหม่ทั้งหมด เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดปัจจุบันได้รับการสรรหาโดยคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งไม่ใช่กระบวนการสรรหาในระบบปกติ และองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีข้อคิดเห็นว่ากระบวนการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยไม่มีความหลากหลายและขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อันเป็นเหตุให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยถูกลดระดับความน่าเชื่อถือลงในมุมมองของต่างประเทศ

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... กล่าวว่า องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีข้อห่วงติงว่ากระบวนการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยไม่มีความหลากหลายและขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยถูกลดระดับความน่าเชื่อถือ

นายปรณัณ นิลประพันธ์ เลขาธุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ว่า กระบวนการสรรหาและแต่งตั้งคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน พระราชบัญญัติคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติในขณะนั้นยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มกันสมาชิกจากการถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในกรณีการทำหน้าที่โดยสุจริตและเป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และการจัดทำรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในช่วงที่มีการชุมนุมทางการเมืองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นไปด้วยความล่าช้า

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กระบวนการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยคงที่สาม ใช้หลักเกณฑ์การสรรหาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แต่เกิดปัญหาเรื่องกระบวนการสรรหาเนื่องจากการลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกระทำการสกปรกติบัญญัติแห่งชาติซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ จึงถูกวิจารณ์ว่าไม่ใช่กระบวนการสรรหาในระบบปกติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ปัญหาของกระบวนการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยไม่ได้เกิดจากสถานะหรือที่มาขององค์กรที่ให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีข้อห่วงติงว่ากระบวนการสรรหาราคณาจารย์สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยขาดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ที่มาของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ไม่มีความหลากหลายในแต่ละสาขาอาชีพ โดยเฉพาะไม่มีการกำหนดคุณสมบัติในการดำเนินงาน หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๐ นาฬิกา

นายเพ่าพันธุ์ นวลส่ง
นิติกรชำนาญการ
นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นายสกนธ์ พรมบุญตา
นิติกรชำนาญการ
นายนฤพนธ์ ธุลีจันทร์
นิติกรปฏิบัติการ
ผู้จดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษา แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากรุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมาธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์